C/2025/640

2025.2.10.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2025. január 21.)

Szlovénia nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról

(C/2025/640)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikkére,

tekintettel az (EU) 2024/1263 rendeletre és különösen annak 17. cikkére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

mivel:

ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

(1) Az uniós gazdasági kormányzás megreformált kerete 2024. április 30-án hatályba lépett. A gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]), a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló, módosított 1467/97/EK rendelet ([2]) és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló, módosított 2011/85/EU tanácsi irányelv ([3]) együttesen a megreformált uniós gazdasági kormányzási keret gerincét képezi. Az új keret célja, hogy reformok és beruházások révén előmozdítsa a rendezett és fenntartható államháztartást, a fenntartható és inkluzív növekedést, valamint a rezilienciát, továbbá megelőzze a túlzott költségvetési hiányt. Emellett előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, valamint hatékonyabbá és következetesebbé teszi a szabályok végrehajtását.

(2) Az új gazdasági kormányzási keret középpontjában a tagállamok által a Tanácsnak és a Bizottságnak benyújtott nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek állnak. A terveknek két célkitűzést kell teljesíteniük: i. biztosítaniuk kell többek között, hogy az államadósság a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályán álljon, vagy prudens szinten maradjon, a költségvetési hiány pedig középtávon a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökkenjen és e szint alatt maradjon, valamint ii. biztosítaniuk kell az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagáló, illetve az EU közös prioritásainak érvényesülését elősegítő reformok és beruházások megvalósítását. E célból minden tervnek ismertetnie kell egy, a nettó kiadási ([4]) pályára vonatkozó középtávú kötelezettségvállalást, amely tényleges költségvetési korlátot állapít meg a terv időtartamára, azaz (a tagállam rendes jogalkotási ciklusától függően) egy négy- vagy ötéves időszakra. Emellett a tervben ki kell fejteni, hogy a tagállam miként fogja biztosítani az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban (ideértve adott esetben a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében megfogalmazott ajánlásokat is) – azonosított fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások végrehajtását, továbbá hogy a tagállam miként fogja elősegíteni a közös uniós prioritások megvalósulását. A költségvetési kiigazítás négyéves időszakra szól, amely legfeljebb három évvel meghosszabbítható, ha a tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások végrehajtása mellett.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) A Tanács (EU) 2024/1265 irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Nettó kiadások alatt az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkében meghatározottak szerint i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós programokra fordított, teljes mértékben uniós alapokból származó bevételekből fedezett kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadások értendők.

(3) A Bizottságnak a terv benyújtását követően értékelnie kell, hogy az megfelel-e az (EU) 2024/1263 rendeletben foglalt követelményeknek.

(4) Ezt követően a Tanácsnak a Bizottság ajánlása alapján ajánlást kell elfogadnia, amelyben meghatározza az érintett tagállam nettó kiadási pályáját, és adott esetben jóváhagyja a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reform- és beruházási kötelezettségvállalásokat.

A SZLOVÉNIA NEMZETI KÖZÉPTÁVÚ KÖLTSÉGVETÉSI-STRUKTURÁLIS TERVÉVEL KAPCSOLATOS MEGFONTOLÁSOK

(5) Szlovénia 2024. október 15-én benyújtotta nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét a Tanácsnak és a Bizottságnak. A benyújtásra azt követően került sor, hogy a Szlovénia által szolgáltatott indokokra tekintettel megállapodás született a Bizottsággal az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikkében meghatározott határidő meghosszabbításáról.

A terv benyújtását megelőző eljárás

(6) A Bizottság azzal a céllal, hogy keretet biztosítson a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek benyújtásához vezető párbeszédhez, 2024. június 21-én az (EU) 2024/1263 rendelet 9. cikkének megfelelően megküldte Szlovéniának a referenciapályát ([5]). A Bizottság a referenciapályát 2024. október 15-én közzé is tette ([6]). A referenciapálya kockázatalapú, és biztosítja, hogy az államadósság a költségvetési kiigazítási időszak végére – a kiigazítási időszakon túli további költségvetési intézkedések nélkül – középtávon megalapozottan csökkenő pályán legyen vagy prudens szinten maradjon, továbbá hogy a költségvetési hiány a kiigazítási időszakban a GDP 3 %-a alá csökkenjen, és középtávon e referenciaérték alatt maradjon. Középtáv alatt a kiigazítási időszak végét követő tízéves időszak értendő. Az (EU) 2024/1263 rendelet 7. és 8. cikkének megfelelően a referenciapálya összhangban van az államadósság-fenntarthatósági védintézkedéssel és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel is. Szlovénia referenciapályája szerint – a Bizottságnak a 2024. júniusban továbbított előzetes iránymutatás alapjául szolgáló feltételezései alapján, és négyéves kiigazítási időszakkal számolva – a nettó kiadások növekedése nem haladhatja meg az 1. táblázatban szereplő értékeket. Ez a kiigazítási időszak (2025–2028) során a nettó kiadások 4,4 %-os átlagos növekedésének felel meg.

1. táblázat: A Bizottság által Szlovénia részére 2024. június 21-én eljuttatott referenciapálya

	2025	2026	2027	2028	2025–2028-es átlag
A nettó kiadások maximális növekedése (éves, %)	4,9	4,5	4,3	4,2	4,4

Forrás: a Bizottság számításai.

(7) Szlovénia és a Bizottság az (EU) 2024/1263 rendelet 12. cikkével összhangban 2024 júliusában és szeptemberében szakértői szintű párbeszédet folytatott. A párbeszéd középpontjában a Szlovénia által tervezett nettó kiadási pálya és az annak alapjául szolgáló feltételezések, továbbá az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra, valamint a méltányos zöld és digitális átállással, a társadalmi és gazdasági rezilienciával, az energiabiztonsággal és a védelmi képességek kiépítésével kapcsolatos közös uniós prioritásokra reagáló reformok és beruházások tervezett megvalósítása álltak.

(8) Szlovénia – az általa szolgáltatott információk szerint – az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével és 36. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban 2024 októberében konzultációt folytatott a szociális partnerekkel és más érdekelt felekkel. A Szlovénia által szolgáltatott információk szerint a Gazdasági és Szociális Bizottság és más érdekelt felek észrevételeket tettek a tervjavaslattal, többek között a reformokkal és a zöld átállással kapcsolatos szükségletek értékelésével kapcsolatban.

([5]) A tagállamoknak és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak továbbított előzetes iránymutatás egyaránt tartalmazza a meghosszabbítás nélküli (négyéves) és a meghosszabbított (hétéves) kiigazítási időszakra vonatkozó referenciapályát. Tartalmazza továbbá a Bizottság középtávú államadósság-előrejelzési keretében alkalmazott főbb kezdeti feltételeket és alapul szolgáló feltételezéseket. A referenciapálya kiszámításához a Bizottság a 2023. évi adósságfenntarthatósági figyelőjében (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) leírt módszertant alkalmazta. Az alapot az Európai Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése és annak 2033-ig terjedő középtávú meghosszabbítása képezte, a hosszú távú GDP-növekedés és a népességelöregedéssel kapcsolatos költségek pedig összhangban vannak a Bizottság és a Tanács által közösen kiadott, az idősödésről szóló 2024. évi jelentéssel (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#slovenia.

(9) A Szlovén Költségvetési Tanács október 21-én nyilvánított véleményt a tervről. A tervben szereplő kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos kockázatok értékelése érdekében a Költségvetési Tanács elkészítette saját államháztartási előrejelzéseit. A tanács arra a következtetésre jutott, hogy a tervezett államháztartási egyenlegtől és adósságpályától való eltérések különösen a kiigazítási időszak második felében fordulhatnak elő a közalkalmazottak javadalmazásával és az egészségügyi ellátással kapcsolatos kiadások növekedése miatt. A Költségvetési Tanács jelezte, hogy a tervben foglalt kötelezettségvállalások teljesítéséhez további kompenzációs intézkedésekre van szükség.

(10) A tervjavaslatot 2024. október 4-én nyújtották be a nemzeti parlamentnek. Ezt követően a kormány 2024. október 10-én elfogadta azt.

Egyéb kapcsolódó eljárások

(11) Szlovénia 2024. október 15-én benyújtotta a 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslatát. A Bizottság 2024. november 26-án véleményt fogadott el erről a költségvetésiterv-javaslatról ([7]).

(12) A Tanács 2024. október 21-én az európai szemeszter keretében több országspecifikus ajánlást intézett Szlovéniához ([8]).

A TERV ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS A BIZOTTSÁG ÁLTALI ÉRTÉKELÉSE

(13) Az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkével összhangban a Bizottság értékelte a tervet, a következőképpen:

Kontextus: makrogazdasági és költségvetési helyzet és kilátások

(14) Szlovéniában 2023-ban 2,1 %-kal nőtt a gazdasági tevékenység, ami főként a belső keresletnek és a nettó exportnak tudható be. A készletek dekumulációja azonban 1,5 százalékponttal csökkentette a GDP-növekedést. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint a gazdaság 2024-ben várhatóan 1,4 %-kal nő, amihez a magán- és állami fogyasztás, valamint a készletfelhalmozás is hozzájárul, a nettó export negatív hozzájárulása ellenére. 2025-ben a reál-GDP várhatóan 2,5 %-kal nő, mivel az előrejelzések szerint folytatódik a magánfogyasztás erőteljes növekedése, a beruházások növekedése pedig várhatóan felgyorsul. 2026-ban a reál-GDP várhatóan 2,6 %-kal nő, mivel a magán- és az állami fogyasztás és a beruházások továbbra is hozzájárulnak a növekedéshez. Az előrejelzés által lefedett időszakban (azaz 2024 és 2026 között) Szlovéniában a potenciális-GDP-növekedés a 2023. évi 2,6 %-ról 2026-ban várhatóan kismértékben, 2,5 %-ra csökken, ami a munkaerő alacsonyabb hozzájárulásának tudható be. A munkanélküliségi ráta 2023-ban 3,7 % volt, és a Bizottság előrejelzése szerint 2024-ben 3,5 %, 2025-ben 3,6 %, 2026-ban pedig 3,6 % lesz. Az infláció (GDP-deflátor) az előrejelzések szerint a 2023. évi 7,2 %-ról 2024-ben 2,1 %-ra csökken, majd 2025-ben 3,2 %, 2026-ban pedig 2,1 % lesz.

(15) A költségvetési helyzet alakulását illetően Szlovénia 2023. évi költségvetési hiánya a GDP 2,6 %-ának felelt meg. A mutató értéke az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint 2024-ben a GDP 2,4 %-a lesz, majd 2025-ben a GDP 2,1 %-ára tovább csökken, 2026-ban pedig – változatlan szakpolitikát feltételezve – a GDP 2,1 %-án stabilizálódik. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzésében figyelembe vette Szlovénia 2025-re vonatkozó költségvetés-tervezetét, amelyet a kormány szeptemberben terjesztett a nemzeti parlament elé. Az államadósság 2023 végén a GDP 68,4 %-át tette ki. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint az adósságráta 2024 végére várhatóan a GDP 67,1 %-ára csökken. A mutató értéke az előrejelzés szerint tovább csökken: 2025 végére a GDP 64,4 %-ának, 2026 végére pedig a GDP 63,1 %-ának megfelelő mértékű lesz. Költségvetési előrejelzésében a Bizottság a középtávú tervekben szereplő kötelezettségvállalások közül csak azokat veszi figyelembe, amelyeket hitelt érdemlően bejelentett és kellő részletességgel meghatározott konkrét szakpolitikai intézkedések támasztanak alá.

A tervben szereplő nettó kiadási pálya és főbb makrogazdasági feltételezések

(16) Szlovénia nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve a 2025–2028-es időszakra vonatkozik, és négy évre szóló költségvetési kiigazítást irányoz elő.

(17) A terv tartalmazza az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkében előírt valamennyi információt.

(18) Szlovénia a tervben kötelezettséget vállal a 2. táblázatban feltüntetett nettó kiadási pálya követésére, ami 2025-től 2028-ig a nettó kiadások évi 4,5 %-os átlagos növekedését jelenti. A Bizottság által 2024. június 21-én megküldött referenciapályához képest a terv a kiigazítási időszakban (2025–2028) a nettó kiadások magasabb átlagos növekedését irányozza elő. A terv azzal számol, hogy a potenciális-GDP-növekedés a 2024. évi 2,9 %-ról 2028-ra

([7]) A Bizottság véleménye Szlovénia költségvetésiterv-javaslatáról, 2024.11.26., C(2024)9064 final.
([8]) A Tanács 2024. október 21-i ajánlása Szlovénia gazdaság-, költségvetési, foglalkoztatás- és strukturális politikájáról.

fokozatosan 2,1 %-ra csökken. Emellett a terv előrejelzése szerint a GDP-deflátor növekedése a 2024. évi 3,0 %-hoz képest 2025-re 3,7 %-ra fog emelkedni, mielőtt 2026-ra 2,9 %-ra, majd 2028-ra 2,8 %-ra csökken.

2. táblázat: A Szlovénia tervében szereplő nettó kiadási pálya és főbb feltételezések

	2024	2025	2026	2027	2028	Átlag a terv érvényességi időszakában (2025–2028)
A nettó kiadások növekedése (éves, %)	6,2	5,6	4,4	4,1	4,0	4,5
A nettó kiadások növekedése (kumulálva, a 2023-as bázisévtől, %)	6,2	12,1	17,0	21,8	26,6	n.a.
Potenciális-GDP-növekedés (%)	2,9	2,8	2,4	2,2	2,1	2,4
Infláció (GDP-deflátor növekedése) (%)	3,0	3,7	2,9	2,9	2,8	3,1

Forrás: Szlovénia középtávú költségvetési-strukturális terve és a Bizottság számításai.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államadósságra gyakorolt hatásai

(19) Ha a tervben vállalt nettó kiadási pálya és az alapul szolgáló feltételezések megvalósulnak, az államadósság a terv szerint a 2024. évi 67,5 %-ról a kiigazítási időszak végére (2028) fokozatosan a GDP 61,2 %-ára csökkenne, amint az a következő táblázatban is szerepel. A kiigazítást követően középtávon (azaz 2038-ig) az adósságráta a terv szerint 2035-ig csökkenő pályán halad, a GDP 54,5 %-áig. Ezt követően 2038-ra lassan a GDP 55,6 %-ára emelkedne.

3. táblázat: Az államadósság és az államháztartási egyenleg alakulása Szlovénia tervében

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Államadósság (a GDP %-ában)	68,4	67,5	65,4	64,2	62,8	61,2	55,6
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	- 2,6	- 2,9	- 2,6	- 1,9	- 1,6	- 1,2	- 2,8

Forrás: Szlovénia középtávú költségvetési-strukturális terve.

A terv értelmében tehát az államadósság középtávon a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt maradna. Ez a terv feltételezései alapján megalapozott, mivel a Bizottság adósságfenntarthatósági elemzése keretében elvégzett valamennyi determinisztikus stressziteszt szerint az adósság 2038-ra a GDP 60 %-a alatt lesz. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének a) pontjában és 16. cikkének (2) bekezdésében az államadósságra vonatkozóan előírt követelménynek.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államháztartási egyenlegre gyakorolt hatásai

(20) A tervben foglalt nettó kiadási pálya és feltételezések alapján a GDP-arányos költségvetési hiány a 2024. évi 2,9 %-ról 2028-ra fokozatosan 1,2 %-ra csökken. A terv értelmében tehát az államháztartási egyenleg a kiigazítási időszak végén (2028) nem lépné túl a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. Emellett a kiigazítási időszakot követő tíz évben (azaz 2038-ig) a költségvetési hiány nem lépné túl a GDP 3 %-át. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai

kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének b) pontjában és 16. cikkének (2) bekezdésében a költségvetési hiányra vonatkozóan előírt követelménynek.

A költségvetési kiigazítás ütemezése

(21) A strukturális elsődleges egyenleg változásaként számított költségvetési kiigazítás a tervben leírtak alapján lineáris, az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének c) pontjában előírtaknak megfelelően. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya összhangban van az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének c) pontjában foglalt, a későbbre ütemezést tiltó védintézkedéssel, valamint a 36. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerinti átmeneti rendelkezéssel.

4. táblázat: A strukturális elsődleges egyenleg alakulása Szlovénia tervében

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Strukturális elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	- 1,8	- 1,3	- 0,9	- 0,4	0,0	0,5
A strukturális elsődleges egyenleg változása (szpont)	n.a.	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4

Forrás: Szlovénia középtávú költségvetési-strukturális terve.

A terv összhangja a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel

(22) Az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkével összhangban a strukturális elsődleges egyenleg éves kiigazítása nem lehet kevesebb a GDP 0,4 %-ánál, ha a strukturális hiány a megelőző évben a GDP 1,5 %-a felett marad, hogy biztosított legyen a strukturális értelemben a GDP 1,5 %-ának megfelelő közös rezilienciacélú mozgástér. A tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalásokból és makrogazdasági feltételezésekből következő éves költségvetési kiigazítás a kiigazítási időszakban mindvégig 0,4 %-nak felel meg. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya összhangban van a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel.

A terv összhangja az adósságfenntarthatósági védintézkedéssel

(23) Az (EU) 2024/1263 rendelet 7. cikkével összhangban, mivel az államadósság a terv szerint a kiigazítási időszakban a GDP 60 %-a és 90 %-a között lesz, az adósságrátának évente átlagosan legalább 0,5 százalékponttal kell csökkennie, amíg 60 % alá nem esik. Ezt az átlagos csökkenést a 2024–2028-as időszakra számították ki, és 1,6 százalékpontot tesz ki (lásd a 3. táblázatot). Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya összhangban van az adósságfenntarthatósági védintézkedéssel.

A tervben foglalt makrogazdasági és költségvetési feltételezések

(24) A terv alapját képező feltételezések eltérnek a Bizottság által 2024. június 21-én Szlovéniának továbbított feltételezésektől. A terv nyolc változó esetében alkalmaz eltérő feltételezéseket, ezek az aktualizált múltbeli adatok, a 2024-es kiindulási helyzet (beleértve az elsődleges hiányt és az elsődleges kiadások arányát 2024-ben), a potenciális-GDP-növekedés, a GDP-deflátor növekedése, a reál-GDP-növekedés, a kamatlábak, az SFA-tételek és az egyszeri intézkedések. A feltételezések ezen eltéréseit körültekintően meg kell vizsgálni annak biztosítása céljából, hogy azok megalapozott és adatvezérelt gazdasági érveken alapuljanak, különös tekintettel arra, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a terv szerint magasabb, mint a referenciapálya szerint. Az alábbiakban felsoroljuk a feltételezések közötti, a nettó kiadások átlagos növekedésére a legjelentősebb hatást gyakorló különbségeket, az egyes különbségek külön-külön történő értékelésével együtt.

— A terv a referenciapálya alapjául szolgáló feltételezésekhez képest a felülvizsgált és új adatokat figyelembe vevő aktualizált modellszámítások alapján 2024 és 2033 között átlagosan 0,1 százalékponttal alacsonyabb potenciális-GDP-növekedést feltételez. Ez a feltételezés óvatos és ezért kellően indokolt. Hozzájárul ahhoz, hogy a tervben szereplő kiigazítási időszakban a nettó kiadások átlagos növekedése a Bizottság feltételezéseihez képest alacsonyabb legyen.

— A terv azt feltételezi, hogy a GDP-deflátor 2025-re jelentősen magasabb lesz a referenciapálya alapjául szolgáló feltételezésekhez képest, míg a kiigazítási időszak fennmaradó éveiben a deflátor növekedése továbbra is összhangban van a referenciapályával. A terv a piaci várakozások alapján aktualizált adatokat is felhasznál. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. A GDP-deflátor az előrejelzések szerint 2025-ben növekedni fog 2024-hez képest a közszféra bérreformjának indulása és a 2025-re előrejelzett magasabb infláció miatt. Az előrejelzések szerint az infláció növekedni fog a magas energiaárak hatásának enyhítésére irányuló fennmaradó intézkedések visszavonása (a megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-előállítás és a nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés támogatásához való hozzájárulás újbóli bevezetése), valamint az italok (pl. az alkoholtartalmú italok és a hozzáadott cukrot tartalmazó italok) további adóztatása miatt. Ez a feltételezés figyelembe veszi a legújabb szakpolitikai döntéseket és a legfrissebb adatokat, ezért kellően indokoltnak tekinthető.

A fennmaradó eltérések nem gyakorolnak lényeges hatást a nettó kiadások átlagos növekedésére a Bizottság feltételezéseihez képest. Összességében a feltételezések közötti eltérések együttesen azt eredményezik, hogy a tervben a nettó kiadások átlagos növekedése a referenciapályához képest magasabb. Ezen értékelés alapján a terv megfelel az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkének b) pontja szerinti követelménynek. A Bizottság az ezen ajánlásnak való megfelelés jövőbeli értékelése során figyelembe fogja venni a terv feltételezéseinek fenti értékelését.

A terv szerinti költségvetési stratégia

(25) A tervben foglalt indikatív költségvetési stratégia szerint a nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalásokat kiadáskorlátozás és a bevételt növelő diszkrecionális intézkedések révén fogják végrehajtani. A terv 2025-re vonatkozóan új, 2025. július 1-jétől kivetendő kötelező tartós ápolás-gondozási hozzájárulást, magasabb szén-dioxid-kibocsátási adót, az alkoholtartalmú italokra és a hozzáadott cukrot tartalmazó italokra kivetett magasabb adót, valamint a magas energiaárak hatásának enyhítésére irányuló fennmaradó intézkedések visszavonását jelenti be. A bevételnövekedést részben ellensúlyozza a közszféra 2025–2028-ban fokozatosan bevezetendő bérreformjából eredő potenciális kiadásnövekedés. A terv kimondja, hogy a Pénzügyminisztérium államháztartási belső ellenőrzési szolgálata 2025-ben kezdi meg az államháztartás jelenlegi belső ellenőrzése hiányosságainak kezelését. Emellett 2026-ban és azt követően a terv további adóintézkedéseket, nyugdíj- és tartós ápolás-gondozási reformot, valamint egészségügyi reformot irányoz elő. A nyugdíj-, az egészségügyi és a tartós ápolás-gondozással kapcsolatos reformokat, valamint a közszféra bérreformját a helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmazza. A kormány egyetértett a nyugdíjra vonatkozó jogszabályok módosításainak tervezetével, és jelenleg konzultációt folytat a szociális partnerekkel. Elfogadták és fokozatosan végrehajtják a tartós ápolás-gondozás reformját, 2025-ben pedig új kötelező hozzájárulás lép hatályba. Az előirányzott szakpolitikai intézkedések részleteit meg kell erősíteni vagy ki kell igazítani, majd számszerűsíteni kell az éves költségvetésekben. Ugyanakkor kockázatok övezik a tervben szereplő indikatív költségvetési stratégia végrehajtását, amelyek a közszféra bérrendszerének folyamatban lévő reformjához, a tartós ápolás-gondozási és az egészségügyi reformokhoz, valamint a nagyberuházási projektekhez kapcsolódó kiadások túllépéséből erednek. Ezen túlmenően a 2025-ös költségvetésiterv-javaslat meghatározza azokat a szakpolitikai intézkedéseket, amelyek révén teljesíthető a 2025. évi nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalás ([9]).

Azon reformok és beruházások, amelyek az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra való reagálást és az Unió közös prioritásainak megvalósítását célozzák

(26) A terv ismerteti az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban – azonosított fő kihívások kezelésére, valamint az EU közös prioritásainak érvényesítésére irányuló reformokkal és beruházásokkal kapcsolatos szakpolitikai szándékokat. A terv hét átfogó reformot tartalmaz (nyugdíjreform, egészségügyi reform, tartós ápolás-gondozás reformja, a közszféra bérrendszerének reformja, lakhatási politika, az oktatás változásai és adóváltozások). A terv más területekre – például a termelékenység fokozására, valamint a zöld és digitális átállásra – vonatkozó intézkedéseket is tartalmaz. A terv több mint 40 reformot és beruházást foglal magában.

(27) A méltányos zöld és digitális átállásra vonatkozó közös prioritást illetően, amely magában foglalja az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott éghajlat-politikai célkitűzéseket is, a terv több jogalkotási és nem jogalkotási aktust is tartalmaz. Többek között kidolgozás alatt áll egy éghajlatváltozási jogszabály, amelynek célja az éghajlatváltozás kezelése és a klímasemlegesség 2045-ig történő elérése Szlovéniában. Ezzel összefüggésben Szlovénia meg kívánja erősíteni az éghajlatváltozás és az éghajlati katasztrófák – különösen az árvizek – elleni intézkedéseket. Számos beruházás célja a körforgásos gazdaság fellendítése az erőforrások hatékony felhasználásának fokozása, az ökoinnovációk előmozdítása és a hulladékgazdálkodás javítása révén. A 2030-ig tartó időszakra szóló

([9]) A Bizottság véleménye Szlovénia költségvetésiterv-javaslatáról, 2024.11.26., C(2024)9064 final.

közlekedésfejlesztési stratégia a fenntartható közlekedés és mobilitás átfogó tervezésére összpontosít. Szlovénia a 2030-ig tartó időszakra szóló digitális átállási stratégiában meghatározott célokat hajtja végre, amelyeket a digitális évtizedre vonatkozó, 2030-ig szóló nemzeti stratégiai ütemterv is tükröz. Ez magában foglalja a konnektivitás területére vonatkozó, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó gigabites infrastruktúra-fejlesztési tervből származó intézkedéseket a fejlett digitális technológiák és infrastruktúra, valamint a vállalkozások digitális átalakulása és a digitális készségek területén (pl. a digitális befogadásról szóló jogszabály előmozdítása). Számos stratégiai dokumentum – például a 2030-ig tartó időszakra szóló gigabites infrastruktúrára vonatkozó terv, a gazdaság digitális átalakítását célzó 2030-as stratégia és a 2030-ig tartó időszakra szóló digitális közszolgáltatási stratégia – végrehajtása folyamatban van. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és a kohéziós politikai alapok által támogatott intézkedések közül több olyan is előterjesztésre kerül, amelynek célja a méltányos zöld és digitális átállás közös prioritásának érvényesítése, például a gazdaság digitális átalakítása (vállalkozások és ipar), az oktatási infrastruktúra környezetbarátabbá tétele Szlovéniában, a zöld és digitális oktatás átfogó átalakítása és a vasúti infrastruktúra kapacitásának növelése. A tervben foglalt reformok és beruházások célja a 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása annak érdekében, hogy a beruházásokkal kapcsolatos gazdaságpolitikát a kutatásra és innovációra, az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra való átállásra, a fenntartható közlekedésre, például a vasútra és a környezetvédelmi infrastruktúrára összpontosítsák, figyelembe véve a regionális különbségeket; a 2020. évi országspecifikus ajánlás végrehajtása a vállalkozások digitális kapacitásainak előmozdítása, valamint a digitális készségek, az e-kereskedelem és az e-egészségügy megerősítése érdekében; valamint a 2022. évi országspecifikus ajánlás végrehajtása a zöld és digitális átállásra irányuló közberuházások bővítése érdekében.

(28) A társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritását, többek között a szociális jogok európai pillérét illetően a terv számos jogalkotási és nem jogalkotási aktust tartalmaz. A legfontosabb javasolt intézkedések a nyugdíjreform, az egészségügyi reform és a tartós ápolás-gondozás reformja. A terv megállapítja, hogy a nyugdíjreform biztosítani fogja a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát, a nyugdíjak megfelelő szintjét, és további munkaerőpiaci intézkedésekkel egészül ki, különösen az idősebb munkavállalók részvételének fokozása érdekében. A terv számos szakpolitikai intézkedést és beruházást ismertet, amelyeket az oktatás, a készségek és az egész életen át tartó tanulás területén fogadtak el és terveznek, és utal a termelékenység és a versenyképesség növelésére irányuló cselekvési terv kidolgozására. Az egyéb intézkedések közé tartozik a szlovén tőkepiac 2023 és 2030 közötti fejlesztésére irányuló stratégia. A terv magában foglalja Szlovénia induló innovatív vállalkozásokra vonatkozó stratégiájának elfogadását is. A tudományos kutatási és innovációs tevékenységek finanszírozásában bekövetkezett változások célja, hogy 2030-ra a GDP 3,5 %-ára növeljék a K+F-beruházásokat. A terv a lakhatás megfizethetőségét célzó tervezett szakpolitikai intézkedéseket tartalmaz. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és az uniós kohéziós politika által támogatott intézkedések közül több – többek között az Igazságos Átmenet Alap III. pillére – szintén foglalkozni kíván a társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritásával, például az állami bérlakások állományának megerősítésével, a fertőző betegségek hatékony kezelésével, a fiatalok gyorsabb belépésével a munkaerőpiacra, valamint a munkaerőpiac ellenálló képességének megerősítésére, a képzett munkaerő biztosítására és a munkaerőhiány kezelésére irányuló strukturális intézkedésekkel. Számos intézkedést fogadtak el vagy terveznek a külföldi munkavállalók munkaerőpiaci és társadalmi integrációjának megkönnyítése és felgyorsítása érdekében. A tervben foglalt reformok és beruházások célja a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságának és megfelelőségének biztosítására irányuló 2019. és 2024. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása; az alacsony képzettségű és az idősebb munkavállalók foglalkoztathatóságának javítására irányuló 2019. évi országspecifikus ajánlás végrehajtása; a közbeszerzésben megvalósuló verseny, valamint a közbeszerzések professzionalizálása és független felügyeletének javítására irányuló 2019. évi országspecifikus ajánlás végrehajtása (a helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében); a csökkentett munkaidős foglalkoztatás és a rugalmas munkafeltételek javítására, valamint az annak biztosítására irányuló 2020. évi országspecifikus ajánlás végrehajtása, hogy ezek az intézkedések megfelelő védelmet nyújtsanak az atipikus formákban dolgozó munkavállalók számára; az egészségügyi és tartós ápolási-gondozási rendszer ellenálló képességének és hosszú távú fenntarthatóságának biztosítására irányuló 2019., 2020., 2022., 2023. és 2024. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása; a 2022., 2023. és 2024. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása, hogy nagyobb hangsúlyt helyezzenek a növekedésbarátabb és fenntarthatóbb forrásokból származó adóbevételekre; a gyorsan növekvő vállalkozásoknak a kockázatitőke-befektetések és az intézményi befektetők feltételeinek javítása révén történő létrehozására, a vállalkozások számára likviditás és finanszírozás biztosítására, valamint a részvénypiacok fejlesztésének támogatására és az üzleti környezet javítására irányuló 2019., 2020. és 2024. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása; valamint a versenyképességnek a készségek fejlesztése révén történő megerősítésére irányuló 2024. évi országspecifikus ajánlás végrehajtása.

(29) Az energiabiztonság közös prioritását illetően a terv számos jogalkotási és nem jogalkotási aktust tartalmaz. Több más jogszabály mellett utal az elfogadott energiatörvényre, a még előkészítés alatt álló jogszabályok közül pedig a végleges, aktualizált nemzeti energia- és klímatervre (NECP) és a velenjei bánya szerkezetátalakításáról szóló törvényre. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv által támogatott számos intézkedés, különösen a REPowerEU komponens és az uniós kohéziós politika keretébe tartozó Igazságos Átmenet Alap szintén hozzájárul az energiabiztonság közös prioritásához, például a villamosenergia-elosztó hálózat megerősítése, a közszférában az épületek energetikai felújításának tervezése és finanszírozása, valamint az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának bevezetése révén. A tervben foglalt reformok és beruházások célja a 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása annak érdekében, hogy a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítása és az

energiahatékonysági intézkedések végrehajtásának fokozása révén csökkenjen a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függés; valamint a 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása a közlekedési ágazat villamosításának előmozdítása érdekében.

(30) A védelmi képességek közös prioritását illetően a terv magában foglalja a szlovén hadsereg beruházási alapjainak a 2021–2026-os időszakban történő feltöltéséről szóló, elfogadott törvényt, amely 780 millió EUR-t biztosít a hadsereg számára.

(31) A terv információval szolgál az uniós kohéziós alapokkal és Szlovénia helyreállítási és rezilienciaépítési tervével való koherenciáról és – adott esetben – kiegészítő jellegről. A terv több olyan szakpolitikára hivatkozik, amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési terv és az uniós kohéziós alapok támogatnak. Emellett a terv megfelelési táblázatokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó európai kohéziós politikai programból finanszírozott egyes szakpolitikai területek mely országspecifikus ajánlásokkal foglalkoznak.

(32) A terv áttekintést nyújt Szlovénia közös uniós prioritásokkal kapcsolatos közberuházási szükségleteiről. A méltányos zöld és digitális átállás közös prioritását illetően, beleértve az éghajlat-politikai célkitűzéseket is, a terv azonosítja a hatékony energiafelhasználással, a közlekedési infrastruktúrával (vasút) és a fenntartható mobilitással kapcsolatos beruházási szükségleteket. Ez utóbbi magában foglalja a kerékpáros infrastruktúrát, a multimodális csomópontokat, valamint a továbbfejlesztett tömegközlekedési infrastruktúrát és a gyalogos infrastruktúrát. A társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritását, többek között a szociális jogok európai pillérét illetően a terv meghatározza az egészségügyi ellátás, a tartós ápolás-gondozás és a lakhatási politika terén felmerülő beruházási szükségleteket. Az energiabiztonság közös prioritását illetően a terv meghatározza az energiarendszerek és -hálózatok összekapcsoltságával, a termelési kapacitásokkal (naperőművek) és a szénorientált régiók méltányos átállásával kapcsolatos beruházási szükségleteket. A terv célja, hogy hozzájáruljon az EU közös prioritásaihoz kapcsolódó szlovéniai közberuházási szükségletek kielégítéséhez. A védelmi képességek közös prioritását illetően a terv meghatározza a harci képességekre és azok támogatására, a logisztikára, a katonai infrastruktúrára, valamint a parancsnoklási és irányítási kapacitásokra irányuló beruházási szükségleteket. A terv szerint a szlovén fegyveres erők 2040-ig szóló általános hosszú távú fejlesztési és felszerelési programjáról szóló határozat a NATO kötelezettségvállalásával összhangban 2030-ra a GDP 2 %-ának megfelelő védelmi kiadások elérését tervezi. A védelmi kiadások 20 %-át a tervek szerint beruházásokra fordítják.

A Bizottság következtetése az értékelés alapján

(33) Összességében a Bizottság úgy véli, hogy Szlovénia terve eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek.

A TANÁCS ÁLTALÁNOS KÖVETKEZTETÉSE

(34) A Tanács üdvözli Szlovénia középtávú költségvetési-strukturális tervét, és úgy véli, hogy annak teljes körű végrehajtása elősegítené a rendezett államháztartás biztosítását, az államadósság fenntarthatóságának támogatását, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést.

(35) A Tanács tudomásul veszi a tervnek a Bizottság általi értékelését. Mindazonáltal a Tanács felkéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli tervek értékelését egy, a tanácsi ajánlásokra vonatkozó bizottsági ajánlásoktól elkülönülő dokumentumban nyújtsa be.

(36) A Tanács tudomásul veszi a Bizottságnak a nettó kiadási pályára vonatkozó értékelését és a tervben szereplő főbb makrogazdasági feltételezéseket, többek között a Bizottság előzetes iránymutatásával összefüggésben, valamint a terv szerinti nettó kiadási pályának a költségvetési hiányra és az államadósságra gyakorolt hatásait. A Tanács tudomásul veszi a Bizottság azon értékelését, amely szerint a makrogazdasági és költségvetési feltételezések, bár helyenként – többek között az aktualizált makrogazdasági és költségvetési adatok figyelembevétele céljából – eltérnek a Bizottság feltételezéseitől, összességében kellően indokoltak és megalapozott gazdasági érveken alapulnak. A Tanács tudomásul veszi a terv átfogó költségvetési stratégiáját és a kilátásokkal kapcsolatos kockázatokat, amelyek befolyásolhatják a makrogazdasági forgatókönyvnek és az alapul szolgáló feltételezéseknek a realizálódását, valamint a terv szerinti nettó kiadási pálya megvalósulását. A Tanács különösen üdvözli továbbá, hogy a terv benyújtása előtt nemzeti szinten az érdekelt felekkel is konzultációra került sor. A Tanács emellett megállapítja, hogy a geopolitikai kockázatok nyomást gyakorolhatnak a védelmi kiadásokra.

(37) A Tanács elvárja, hogy Szlovénia készen álljon arra, hogy nettó kiadási pályája megvalósításának biztosítása érdekében szükség szerint kiigazítsa költségvetési stratégiáját. A Tanács úgy határoz, hogy szorosan nyomon fogja követni a gazdasági és költségvetési fejleményeket, beleértve a terv szerinti forgatókönyv alapjául szolgáló fejleményeket is.

(38) A Tanács úgy véli, hogy a költségvetési felügyelet következő fordulója előtt kellő időben további megbeszélésekre van szükség annak érdekében, hogy közös megegyezés szülessen a kumulált nettó kiadásnövekedési rátáknak az éves felügyeletre gyakorolt hatásairól.

(39) A Tanács tudomásul veszi a Bizottság által nyújtott azon tájékoztatást, amelyben a Bizottság ismerteti az európai szemeszter keretében azonosított főbb kihívásokra való reagálást célzó reformokat és az említett kihívásokra való reagálást célzó beruházásokkal kapcsolatos szükségleteket és szándékokat, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell e reformok és beruházások megvalósítását. A Tanács a Bizottság által benyújtott jelentések alapján értékelni fogja ezeket a reformokat és beruházásokat, és az európai szemeszter keretében nyomon fogja követni azok végrehajtását.

(40) A Tanács várakozással tekint az elért eredményekről szóló, Szlovénia által benyújtandó éves jelentések elé, amelyeknek tájékoztatást kell tartalmazniuk különösen a Tanács által meghatározott nettó kiadási pálya megvalósítása, valamint a szélesebb körű reformoknak és beruházásoknak az európai szemeszter keretében történő végrehajtása terén elért haladásról.

(41) Helyénvaló, hogy a Tanács az (EU) 2024/1263 rendelet 17. cikkével összhangban a tervben foglalt nettó kiadási pályát javasolja a Szlovéniának címzett ajánlásában,

AJÁNLJA, hogy Szlovénia:

1. Biztosítsa, hogy a nettó kiadások növekedése ne haladja meg az ezen ajánlás I. mellékletében meghatározott felső határokat.

Kelt Brüsszelben, 2025. január 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

A. DOMAŃSKI

I. MELLÉKLET

A nettó kiadások maximális növekedési rátája
(éves és kumulált növekedési ráták nominális értéken)

Szlovénia

Év		2025	2026	2027	2028
Növekedési ráta (%)	Éves	5,6	4,4	4,1	4,0
	Kumulált (*)	12,1	17,0	21,8	26,6

(*) A kumulált növekedési ráták a 2023-as bázisév alapján kerültek kiszámításra. A kumulált növekedési rátákat az utólagos megfelelésnek a kontrollszámlán történő éves nyomon követése során használják.